

GRAZ 2003

Zahajovací víkend

● Otevírací ceremoniál „evropské metropole kultury“ je naplánován na 9. až 12. ledna. Hned v prvních dnech akce Graz 2003 budou zpřístupněny atraktivní výstavy, zazní hudba nejrůznějších žánrů. Pro děti od 3 do 10 let bude zahájen speciální program pod názvem Minicosmos 03.

● Pod názvem Jože Plečnik a Lublaň bude zpřístupněna expozice o architektu, který zanechal stopy i v Praze (StadtMUSEUMgraz, do 30. března). Šifra SPB skrývá pestrou nabídku mladého umění z ruského Petrohradu, který v roce 2003 hostí „evropský měsíc kultury“. Programu dominují hudba, film a scénické umění. (Forum Stadtpark, filmové centrum v Rechbauerkinu, do 8. února, <http://forum.mur.at/spb>). Další poněkud tajuplný název M-ars má výstava na téma umění a válka (Neue Galerie, do 26. března).

● Do provozu bude uvedena nová koncertní síň pro 1200 posluchačů s dokonalou akustikou (Helmut List-Halle). Hodinová věž získá svůj „stín“, který v rámci projektu Umění ve veřejném prostoru navrhl rakouský výtvarník Markus Wilfling. Oba břehy řeky Mur spojí lávka, která povede přes umělé ostrov ze skla a oceli (projekt newyorského umělce Vito Acconciho). Zejména 11. ledna zaplaví ulice Grazu pestrá směsice hudebníků a umělců. Hrád budou například rumunští Taraf de Haidouk, v 19 hodin se nad Schlossbergem rozzáří ohňostroj připravený japonskými umělci. Pro děti od 3 do 10 let bude zahájen speciální program pod názvem Minicosmos 03.

Některé z hlavních akcí

● Evropský jazz 2003

Dobrý jazz se nehraje jen v Americe, ale také ve Francii, Itálii, Skandinávii, Maďarsku, Polsku či v České republice. Celoroční série koncertů. Různé jazzové kluby, www.graz-jazz.at

● Psalm 2003

Festival hudby spojené s třemi náboženstvími (islám, judaismem a křesťanstvím).

Grazer Dom, Franziskanerkirche, Helmut List-halle a další, 5. března – 27. dubna

● Tři staletí ruské hudby

Jeden z nejlepších evropských dirigentů Valerij Gergijev s hudebníky Mariinského divadla v Petrohradě hraje ruskou klasiku 18., 19. a 20. století. Opera, 11. – 23. února

● Styriarte

Tradiční hudební festival má letos podtitul Síla hudby. Zaštiťuje Nikolaus Harnoncourt. Stefaniensaal, zámek Eggberg, Minoritensaal a další koncertní síně, 19. června – 27. července, www.styriarte.com

● Der Trambau zu Babel

Výstava věnovaná tématu jazyka a lidské komunikace ve výtvarném umění... Zámek Eggenberg, 5. dubna – 5. října

● Sacher-Masoch-Festival/Lust als Passion

Velký výstavní projekt věnovaný Sacheru-Masochovi, který v Grazu žil a dal jméno masochismu. Bohatý doprovodný program. Neue Galerie, StadtMUSEUM-graz, 26. dubna – 24. srpna

● Auto art 2003

Netradiční design automobilů Stadthalle, 23. května – 9. června

● Inge Morathová

Dílo světoznámé fotografky, která se narodila v Grazu, připomene výstava i projekce filmů. Künstlerhaus Graz, 30. ledna – 2. března

● Světové mistrovství kopané bezdomovců

Utkají se týmy z Argentiny, USA, Dánska, Jižní Afriky, Ruska, Skotska, Slovenska, Rakouska a dalších zemí. Hauptplatz, 7. – 13. července

● Štýrský podzim

Tradiční festival „nového umění“ získává výrazně evropský ráz. Scénické produkce spojí hudbu, pohybové divadlo a činohru. Helmut List-halle, Schauspielhaus, 24. října – 24. listopadu, <http://steirischerbst.at>

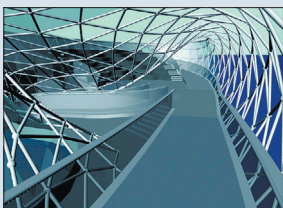

FOTO: GRAZ TOURISMUS

Gotická katedrála s barokním mauzoleem kde spočinul Ferdinand II

→ Procházku Grazem je nejlépe začít na vrchu Schlossberg, odkud je krásný pohled na město, zejména na jeho starou část. Zalesněný kopec (474 metrů nad mořem) skrývá stopy po keltském a římském osídlení. Téměř na jeho vrcholu stojí Hodinová věž, která odpočítává čas Grazu od roku 1712. Na vrch se lze dostat buď pěšky po schodištích, lanovkou, založenou roku 1894, nebo rychlovýtahem, který vznikl v jubilejním roce 2000 a doplňuje ho zvuková instalace.

V uličkách starého města najdeme mnoho architektonických pozoruhodností – výstavný renesanční Landhaus, který nezapře italský vliv, gotický Burg, jehož věž má originální dvojité schodiště, gotickou katedrálu s mauzoleem Ferdinanda II, Haus am Luegg s bohatou barokní fasádou, Operu, která je druhá největší v Rakousku a kterou na sklonku 19. století vystavěla legendární dvojice divadelních architektů Fellner a Helmer.

Ale můžete se také jen tak bezcílně potloukat uličkami a vstřebávat atmosféru. To ostatně radí i Anita Ericsonová: „Kdybychom ale zredukovali město jen na jeho architekturu, znamenalo by to pře-

hlédnout to nejpodstatnější: nezaměnitelnou směs provinčního a avantgardního, lidového a módního, buržoazního a bohémského.“

Graz 2003

Právě ono kulturní milieu mělo velký podíl na tom, že Štýrský Hradec byl pro letošní rok – jako vůbec první rakouské město – vyhlášen tzv. evropskou metropolí kultury. Tento titul se uděluje různým místům kontinentu od roku 1985, rozhoduje o něm rada ministrů Evropské unie. Bohatý program, který je rozložen až do konce listopadu, začíná už 9. ledna. Ale ani ten, kdo přijede později, nemusí litovat. Kalendář akcí má přes 230 stran.

Umění v ulicích

„Titul evropské metropole kultury byl Grazu nabízen již pro jubilejní rok 2000,“ říká Susanne Höllerová z kanceláře Graz Tourismus, „město to však odmítlo, protože by se muselo o tu čest dělit s jinými.“ Helmut Strobl ze společnosti Graz 2003, která celý program zajišťuje, dodává, že jedním z cílů akce je zvýraznit postavení města na mapě evropských kulturních center.

Příprava, která trvala pět let, byla velmi důkladná. „Nechtěli